

1. Kaupunginvaltuusto

5) muuttaa Helsingin kaupunginhallituksen johtosäännön 1 §:ää siltä osin, kuin se koskee teollisuustointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvia asioita seuraavaksi: teollisuustointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat asiat, jotka koskevat teollisuuslaitosten lautakuntaa, liikennelaitoksen lautakuntaa, satamalautakuntaa, vesilautakuntaa sekä puutavara- ja polttoainetoimistoa (21. 2. 139 §, kunn. as. kok. n:o 28 ja 29).

3. Terveysten- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveysten- sekä sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Tartunnantorjuntatoimisto. Koska Seutulän rokotusaseman toimintaa ei voitu lopettaa niin kauan kuin Euroopassa esiintyi isorokkotapauksia, oikeutti kaupunginvaltuusto terveydenhoitolautakunnan ylittämään kulkutautien vastustamiseen merkittyä määrärahaa 100 000 mk:lla lentoasemalla olevan rokotusaseman aiheuttamien kulujen suorittamista varten (4. 4. 270 §).

Ammattientarkastustoimistoon päätettiin perustaa uusi 25. palkkaluokan ammattientarkastajan virka v:n 1963 alusta lukien (4. 4. 256 §).

20. palkkaluokan ammattientarkastajan virkaan valittiin 1. 10. lukien dipl. ins. Raimo Peltonen ja 18. palkkaluokan ammattientarkastajan virkaan 1. 1. 1963 lukien dipl. ins. Maija-Liisa Lieto, kumpikin 5-vuotiskaudeksi (3. 10. 682, 683 §, 12. 12. 869 §).

Dipl. ins. Ilmi Lahtinen määrättiin aikana 4.10—31.12. hoitamaan 20. palkkaluokan ammattientarkastajan virkaa siihen kuuluvin palkkaeduin (17. 10. 720 §).

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää ins. Kalle Karppiselle eron 25. palkkaluokan ammattientarkastajan virasta 1.6. lukien. Virkaa määrättiin viransijaisena hoitamaan ins. Eino Nurminen 19.6. alkaen toistaiseksi, kauintaan kuitenkin 30.9. saakka (4.4. 254 §, 5.9. 585 §).

Samaten päätettiin ammattienylitark. Kaarlo Suhoselle myöntää ero virastaan 1.1.1963 lukien (17.10. 719 §).

Terveystenhoito-osaston neuvolatoimistoon päätettiin v:n 1963 alusta lukien perustaa 7 uutta 16. palkkaluokkaan kuuluvaa terveyssisaren virkaa ja 4 uutta 16. palkkaluokkaan kuuluvaa kätilön virkaa (3.10. 685 §).

Aluelääkärit. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa Malmin aluelääkäripiiriä varten yhden uuden 22. palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan aluelääkäri viran 1.1.1963 alkaen (23.5. 379 §).

Aluelääkärien vastaanottoaseman perustamiseksi itäisiä kaupunginosia varten olivat vt Meltti ym. tehneet aloitteen v. 1961. Siinä mainittiin, että itäisiin kaupunginosiin tulisi ilmeisesti edelleen muuttamaan kymmeniä tuhansia asukkaita. Näillä ihmisillä oli aina pitkät matkat Kantakaupungin alueelle lähtiessään ja olisi kohtuullista, että ainakin sairastavien tarpeessa oleville asia tehtäisiin helpommaksi. Viitaten niihin hyviin kokemuksiin, joita Harjukadun poliklinikasta oli saatu, ehdotettiin, että valtuusto päättäisi perustaa aluelääkäreiden vastaanotto- ja sairaanhoitoaseman itäisiä kaupunginosia varten ja kehottaisi kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin mainitun klinikan aikaansaamiseksi ja huoneiston varaamiseksi sitä varten. Terveystenhoitolautakunta huomautti, että sen jälkeen kun vt Meltti ym. olivat v.

1960 tehneet samaa asiaa koskevan aloitteen, oli lautakunta esittänyt kaupunginhallitukselle, että uusia aluelääkäreiden vastaanottoja varten varattaisiin huonetilat mm. Herttoniemestä. 1.6.1961 kiinteistölautakuntaa kehoitettiin osoittamaan kahden aluelääkärin yhteisvastaanottoa varten tarvittavat tilat Herttoniemen Karhulinna-taltilapäisesti siksi, kunnes Hiihtäjätie 1:n ostokeskuksen läheisyyteen on kaupungin toimesta rakennettu talo, johon yhteisvastaanotto voidaan lopullisesti sijoittaa. Terveydenhoitolautakunnan v. 1960 asettama jaosto oli saanut mietintönsä valmiiksi 13.6.1961. Kaupunginvaltuusto käsitteli 25.10. samana vuonna uusien aluelääkärinvirkojen ja yhteisvastaanottojen perustamista koskevan asian. Kun tällöin kaupunginhallituksen esittämät suunnitelmat oli hyväksytty, oli yhteisvastaanotto Herttoniemessä jo aloittanut toimintansa. Valtuusto katsoi selostuksen aloitteen johdosta riittäväksi (7. 3. 160 §).

Elintarvikkeiden valvontaosasto. Kaupunginvaltuusto oikeutti terveydenhoitoviraston eläinlääkärin Antti Olkkosen lukemaan hyväkseen ikälisiä varten Helsingin Maidontarkastusyhdistyksessä eläinlääkintäkonsulenttina palvelemana ajan lukuun ottamatta palkatonta virkaloma-aikaa 6. — 31.12.1959 (10.1. 38 §).

Sukupuolitautilien poliklinikka. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin sukupuolitautilien poliklinikan johtosäännön kaupunginhallituksen mietinnön n:o 28 liitteen F 1 mukaisena, perustaa poliklinikkaan 1.1.1963 alkaen a) yhden 16. palkkaluokkaan ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan sosiaalihoitajan viran ja b) yhden 8. palkkaluokkaan kuuluvan vahtimestarin viran, siirtää 1.1.1963 alkaen kaupunginvenerologin viran valtion A 29. palkkausluokkaan sairaalalisän ollessa 68 040 mk/kk, muuttaa osastolääkärin viran apulaisvenerologin viraksi ja siirtää sen 1.1.1963 alkaen valtion A 27. palkkausluokkaan sairaalalisän ollessa 60 830 mk/kk sekä oikeuttaa terveydenhoitolautakunnan käyttämään v:n 1963 talousarvioon poliklinikan tilapäisten viranhaltijain palkkaamista varten merkittyä määrärahaa em. vakinaisten virkojen palkkoihin (19. 12. 892 §, kunn.as. kok. n:o 145).

Kaupunginvaltuusto myönsi 6.5 mmk Kivelän sairaalan XXVI rakennuksen kunnostamista varten sukupuolitautilien poliklinikan käyttöön (6.6. 431 §).

Desinfiomislaitos. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin desinfiomislaitoksen johtosäännön kaupunginhallituksen mietinnön n:o 29 liitteen E 1 mukaisena, perustaa laitokseen 1.1.1963 alkaen a) viisi 13. palkkaluokkaan ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvaa terveystarkastajan virkaa ja b) yhden 7. palkkaluokkaan kuuluvan toimistoapulaisen viran, lakkauttaa 1.1.1963 alkaen desinfiomislaitoksessa avoimena olevat a) yhden 16. palkkaluokan terveyssisaren viran ja b) yhden 8. palkkaluokan desinfiomisapulaisen viran, kehottaa terveydenhoitolautakuntaa 8. palkkaluokan desinfiomisapulaisen viran tultua avoimeksi tekemään esityksen sen lakkauttamisesta ja 6. palkkaluokan desinfiomisapulaisen viran perustamisesta laitokseen sekä oikeuttaa terveydenhoitolautakunnan käyttämään v:n 1963 talousarvioon laitoksen tp. viranhaltijain palkkaamista varten merkittyä määrärahaa em. vakinaisten virkojen palkkoja varten (19.12. 893 §, kunn. as. kok. n:o 146).

Kouluhammashoitolaitos. Maksuttoman hammashoidon järjestämistä kaikille kouluikäisille lapsille tarkoittava vt Leinon ym. aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (3.10. 697 §).

Terveydellisten tutkimusten laboratorion 8. palkkaluokkaan kuuluva siivoojan virka päätettiin lakkauttaa 1.8. lukien (20. 6. 481 §).

Sairaalat

Kotikäyntejä suorittavien lääkäreiden palkkioiden korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti korottaa 1.1.1963 alkaen lääkärinvälityksen välittämille lääkäreille kaupungin varoista varattomien potilaiden puolesta suoritettavat korvaukset seuraaviksi: kotikäynnistä päivällä 1 500 mk, kotikäynnistä yöllä klo 20—8 välisenä aikana 2 000 mk ja ns. M-lomakkeen kirjoittamisesta 1 200 mk (14.11. 792 §).

Eräille sairaalalääkäreille liikaa maksettujen palkkaerien jättäminen takaisin perimättä. Kaupunginvaltuusto päätti, että eräille kaupungin sairaalain lääkäreille v:n 1961 heinä-elokuussa lääkärien palkkausjärjestelmän muuttumisen johdosta liikaa maksetut palkkaerat saatiin jättää takaisin perimättä (6. 6. 430 §, 20.6. 483 §).

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuuston v. 1959 (ks. s. 66) tekemän päätöksen johdosta, joka koski kaupungin omistamien rakennusten hallinnon ja hoidon uudelleenjärjestämistä, päätettiin talorakennusosaston 21. palkkaluokkaan kuuluva rakennusmestarin virka, jonka haltijana oli rak.mest. Anders Finnberg, siirtää sairaalalautakunnan alaiseksi (14.11. 799 §).

Sopimuksen tekeminen Helsingin Yliopiston kanssa eräiden kaupungin sairaaloiden käyttämisestä yliopisto-opetukseen. Kun Helsingin Yliopisto on lääketieteellistä opetusta varten tarvinnut opetusmahdollisuuksia myös kaupungin sairaaloissa ja kun kaupungin sekä yliopiston välisestä yhteistyöstä on katsottu olevan hyötyä myös kaupungille, tehtiin yliopiston kanssa v. 1959 (ks. s. 39) sopimus eräiden kaupungin sairaalain käyttämisestä yliopisto-opetukseen. Tämä sopimus oli kulunut umpeen v:n 1961 lopussa. Kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa kaupunginhallituksen tekemään Helsingin Yliopiston kanssa sairaalalautakunnan luonnosten mukaiset sopimukset Marian, Kivelän, Auroran ja Laakson sairaalain käyttämisestä yliopisto-opetukseen edelleen v:n 1964 loppuun (21. 3. 213 §).

Kivelän sairaala. Kaupunginvaltuusto päätti siirtää Kivelä-Hesperian sairaalan talouspäällikön viran 28. palkkaluokasta 30. palkkaluokkaan 1.1. lukien (10.1. 36 §).

Kivelän sairaalan kolme 16. palkkaluokan lämmittäjän virkaa päätettiin lakkauttaa 1.7. lukien (20.6. 482 §).

Rakennuksen n:o XXVI kunnostaminen sukupuolitautien poliklinikan käyttöön, ks. s. 19.

Malmin sairaalaan päätettiin perustaa 1.7. lukien yksi valtion 32.palkkausluokkaan kuuluva osastolääkärin virka, josta maksetaan sairaalalisää 60 830 mk/kk sekä lakkauttaa samasta ajankohdasta yksi valtion 27. palkkausluokkaan kuuluva apulaislääkärin virka (20.6. 482 §).

Marian sairaala. Suunnitteilla olevien rautatie- ja katujärjestelyjen vuoksi päätettiin, että Marian sairaalan rakennuksen n:o 1 perusteellisesta saneeraamisesta tai uuden osastorakennuksen rakentamisesta sen tilalle luovutaan sekä että v:n 1961 ja kertomusvuoden talousarvioon Marian sairaalan kirurgian osastojen K I ja K II peruskorjaustyötä varten varattujen, yhteensä 80 mmk:n määrärahojen käyttötarkoitusta muutetaan siten, että määrärahoja saadaan tarvittaessa käyttää myös sairaalan tarvitsemien toimenpidetilojen kunnostamiseen tai rakentamiseen (20.6. 490 §, khn mtö n:o 11).

Hesperian sairaala. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa 1.7. lukien Hesperian sairaalaan valtion 34. palkkausluokkaan kuuluvan röntgenlääkärin viran, sairaala-

lisä 77 760 mk/kk, muuttaa yhden 9. palkkaluokkaan kuuluvan kylvettäjän viran samaan palkkaluokkaan kuuluvaksi sairaala-apulaisen viraksi sekä lakkauttaa yhden valtion 32. palkkausluokkaan kuuluvan osastolääkärin viran, kaksi valtion 27. palkkausluokkaan kuuluvaa apulaislääkärin virkaa, yhden 21. palkkaluokkaan kuuluvan yölihoitajan viran, kuusi 19. palkkaluokkaan kuuluvaa osastonhoitajan virkaa ja yhden 15. palkkaluokkaan kuuluvan apulaislääkärin viran (20.6. 482 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti muuttaa samasta ajankohdasta lukien sairaalan os.lääk. Kaarina Karaisen hoitaman osastolääkärin viran sairaanhoitolaitosten eräisiin palkkauskustannuksiin annettavan valtionavun perusteista 30.3.1961 annetun asetuksen 1 §:n mukaiseksi, sellaisena kuin mainittu lainkohta on 2.2.1962 annetussa asetuksessa (n:o 107/1962), mielisairaanhuoltotoimiston 2. luokan huoltolääkärin viraksi, jonka palkkaus aikana 1.7.—30.9. on valtion 34. palkkausluokan mukainen ja sairaalalisä 77 760 mk/kk ja 1.10. alkaen valtion A 29. palkkausluokan mukainen. Lisäksi oikeutettiin lääket.lis. Karainen saamaan henkilökohtaisena palkanlisänä näin muutetun huoltolääkärin viran ja hoitamansa osastolääkärin viran palkkojen välisen erotuksen ajalta 1.7.1961—30.6.1962 (5.9. 586 §).

Talouspäällikön viran järjestely, ks. s. 20.

Sen jälkeen kun Hesperian sairaalan 100 A-hoitopaikkaa käsittävä Kammion osasto oli paloturvallisuussyistä joutunut lopettamaan toimintansa, oli mielisairaanhoidotilanne kaupungissa suuresti vaikeutunut. Lisäksi oli palolaitos ilmoittanut, ettei rakennus n:o II:ssa voida hoitaa hermo- ja mielitautipotilaita, ellei siinä kiireellisesti suoriteta paloturvallisuustöitä. Kaupunginvaltuusto päätti, että sairaalan rakennus n:o II:n saneeraustyö, kokonaiskustannuksiltaan 41.815 mmk, saadaan aloittaa ja suorittaa valtionapuasian ratkaisua odottamatta. Pääomamenoihin kuuluvista kaupunginvaltuuston käyttövaroista myönnettiin tarkoitusta varten 21.015 mmk:n lisämääräraha (19. 9. 646 §).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen toimenpiteen 10.872 mmk:n lisämäärärahan myöntämisestä kiinteistölautakunnan käytettäväksi Kallion osaston talossa Pengerkatu 5 sijaitsevan huoneiston kunnostamista varten (18.4. 310 §).

Nikkilän sairaala. Kaupunginvaltuusto päätti korottaa Nikkilän sairaalan perhehoitopotilaista hoitokodeille suoritettavat hoitomaksut 1.5. alkaen siten, että kuu-kausimaksu on erikoisluokan potilaasta 14 300 mk ja muissa luokissa enintään 12 100 mk. Potilaiden sijoittamisesta eri maksuluokkiin päättää sairaalan ylilääkäri. Hoitomaksuja varten kertomusvuoden talousarvioon merkittyä määrärahaa saatiin tämän vuoksi ylittää enintään 1.7 mmk (23. 5. 381 §).

Pääomamenoihin kuuluvista käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi 2.433 mmk Nikkilän sairaalan keskuslämmitysverkon uudelleen järjestelyä varten. Työt päätettiin aloittaa heti valtionapuasian ratkaisua odottamatta (27. 6. 523 §).

Eräiden alueiden ostaminen sairaalaa varten, ks. s. 65.

Laakson sairaalaan päätettiin 1.7. lukien siirtää seuraavat tuberkuloositoimiston virat: yksi valtion 34. palkkausluokkaan kuuluva röntgenlääkärin virka, sairaalalisä 77 760 mk/kk, kaksi 19. palkkaluokan osastonhoitajan virkaa, kaksi 16. palkkaluokkaan kuuluvaa röntgenhoitajan virkaa ja kaksi laboratorioapulaisen virkaa, yksi 14. palkkaluokan röntgenteknillisen apulaisen virka, yksi 13. palkkaluokan apuhoitajan virka, yksi 9. palkkaluokkaan kuuluva lasinpesijän virka ja yksi vastaanottoapulaisen virka. Samalla päätettiin tuberkuloositoimiston yksi 8. palkkaluokkaan kuuluva

1. Kaupunginvaltuusto

siivoojan virka muuttaa 9. palkkaluokkaan kuuluvaksi sairaala-apulaisen viraksi sekä siirtää se Laakson sairaalaan 1.7. alkaen. Sairaalan 16. palkkaluokkaan kuuluva sairaanhoitajan virka päätettiin muuttaa samaan palkkaluokkaan kuuluvaksi laboratorioapulaisen viraksi (20.6. 482 §).

Vapautuksen myöntäminen eräästä hoitomaksusta. Kaupunginvaltuusto päätti vapauttaa ent.toim.pääll. Nikolai Yömaan suorittamasta tyttärensä Ritva-Liisa Yömaan potilasmaksuja edelleen kertomusvuoden aikana sillä ehdolla, että sairaalalautakunta saa päättää, missä kaupungin sairaalassa potilaan hoito on vastaisuudessa järjestettävä (7.2. 111 §).

Tuberkuloottisten toipilaiden asuntokysymyksen järjestämistä koskevat vtt Heikkisen ja v. Martensin sekä *poliklinikoiden toiminnan tutkimista* koskeva vt Leinon ym. aloitteet päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (31.10. 769 §, 14.11. 809 §, 28.11. 846 §).

Lepopirtti-nimisen toipilaskodin käyttöä koskevan sopimuksen uusiminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan uusimaan Helsingin Taloustyöntekijäin Yhdistyksen kanssa tehdyn sopimuksen Lepopirtti-nimisen toipilaskodin käyttämisestä kaupungin sairaalain toipilaskotina siten, että hoitopäiväkorvaus 1.9. alkaen on 1 150 mk (20.6. 485 §).

Kätilöopiston rakentamisesta ja käyttämisestä tehdyn sopimuksen tarkistaminen. Valtion ja kaupungin kesken oli v. 1954 tehty sopimus Kätilöopiston rakentamisesta ja käyttämisestä. Sopimuksen mukaan kaupungilla oli oikeus 90 synnytyspaikkaan ja 35:een naistentautien hoitopaikkaan. Kun sairaalassa lisäksi on 34 paikkainen lastentautien osasto, oli lääkintöhallitus ehdottanut lastentautien osastoa koskevan lisäsopimuksen tekemistä. Kaupunginhallitus oli 28.6. asettanut toimikunnan neuvottelemaan lääkintöhallituksen kanssa ko. asiasta. Toimikunnan ja sairaalalautakunnan annettua asiasta lausuntonsa kaupunginhallitus uudisti kaupunginvaltuustolle 20.6. tekemänsä ehdotuksen. Kaupunginvaltuusto päätti esittää lääkintöhallitukselle, että Kätilöopiston rakentamisesta ja käyttämisestä aikaisemmin tehdyn sopimuksen 1) kohdan 2 kappale, 6) kohta, 7) kohdan 1 kappale, 11) kohdan 1 kappale ja 14) kohdan 1 kappale muutettaisiin seuraaviksi:

1) — — — — —

Kätilöopistossa tulee olla yhteensä 145 synnytyspaikkaa, 105 naistentautien sairaansijaa ja 34 lastenhoitopaikkaa eli yhteensä 284 paikkaa, joita jäljempänä nimitetään hoitopaikoiksi.

— — — — —

6) Helsingin kaupunki saa pysyvästi käytettäväkseen etuoikeutettuja synnytyspaikkoja, naistentautien sairaansijoja ja lastenhoitopaikkoja Kätilöopiston halvimman päivämaksuluokan paikoista seuraavat määrät: synnytyspaikkoja 90, naistentautien sairaansijoja 35 ja lastenhoitopaikkoja 17, eli hoitopaikkoja yhteensä 142.

7) Edellä 6) kohdassa luetellut hoitopaikat luovutetaan Helsingin kaupungin käytettäväksi välittömästi sen jälkeen, kun Kätilöopisto on avattu käytettäväksi sovitussa laajuudessaan.

11) Kaupunki osallistuu Kätilöopiston ja siihen liittyvän poliklinikan sekä äitiysneuvolan ja opiston henkilökunnan asuinrakennusten perustamis- ja rakennus- sekä sisustus- ja inventaarikustannuksiin siten, että se maksaa 50 % mainituista kustannuksista 90 synnytyspaikan, 35 naistentautien sairaansijan ja 17 lastenhoitopaikan

osalta sekä 75 % poliklinikan ja siihen liittyvän äitiysneuvolan osalta. Kaupunki ei osallistu rakennuskustannuksiin, mikäli ne koskevat yksinomaan varsinaiseen opetustoimeen tarvittavia huonetiloja ja oppilasasuntoja.

14) Kaupunki osallistuu Kättilöopiston vuotuiset tulot ylittäviin kunnossapito- ja käyttökustannuksiin maksamalla puolet opiston yhteensä 284 synnytyspaikan, nais-tentautien sairaansijan ja lastenhoitopaikan osalle tulevista menoista niiden kaupungin potilaiden hoitopäivien mukaan, joita vuoden kuluessa on hoidettu edellä 6) kohdassa mainituilla 142 hoitopaikalla. Samoin kaupunki suorittaa 75 % poliklinikan ja siihen liittyvän äitiysneuvolan vuotuisista kunnossapito- ja käyttökustannuksista, sitten kun niistä on tulot vähennetty. Yksinomaan opetustoiminnasta aiheutuviin vuotuisiin kunnossapito-, käyttö- ja korjauskustannuksiin kaupunki ei osallistu (20.6. 484 §, 17.10. 722 §).

Työterveyslaitoksen käyttämistä koskevan sopimuksen uusiminen. Sairaalakustannuksissa tapahtuneen huomattavan nousun takia kaupunginvaltuusto päätti, että kaupungin ja Ammattilääketieteen säätiön kesken Työterveyslaitoksen käyttämisestä v. 1956 ja 1957 (ks. s. 39) tehdyn sopimuksen 2) ja 3) kohdat muutetaan 1.11. alkaen seuraaviksi:

2) Helsinkiläisillä on etuoikeus käyttää vähintään kymmentä (10) sairaansijaa laitoksessa. Sairaanhoidosta osastolla peritään helsinkiläisiltä enintään Marian sairaalaa varten vahvistettu kulloinkin voimassa oleva hoitomaksu. Kaupunki suorittaa lisäksi laitokselle potilaiden hoidosta neljännesvuosittain kustakin hoitopäivästä 2 950 mk:n suuruisen korvauksen siten, että tästä suoritetaan kunkin vuosineljänneksen alussa ennakkoa 2.5 mmk lopputilityksen tapahtuessa ao. vuosineljänneksen päätyttyä.

3) Laitoksen pienoisoröntgenpoliklinikka huolehtii hoidettavinaan olevien Helsingissä toimivien teollisuuslaitosten ja muiden helsinkiläisten työpaikkojen työntekijöiden pienoiskuvauksista tuberkuloositapausten selville saamiseksi yhteistyössä kaupungin tuberkuloositoimiston kanssa. Kaupunki suorittaa tästä laitokselle korvauksena 90 mk kultakin 70 × 70 mm:n suuruiselta kovalta. Korvaus maksetaan vuosineljänneksittäin (3.10. 686 §).

Lastenlinnassa oli v. 1961 helsinkiläisten potilaiden hoitopäiviä ollut 2 662 yli arvioidun määrän. Tehdyn sopimuksen mukaisesti kaupunki oli kertomusvuoden helmikuussa joutunut suorittamaan ko. vuoden lopullisiin hoitopäiväkorvauksiin lisää 6.8 mmk. Sopimuksen mukaan kaupunki on myös joutunut kertomusvuonna suorittamaan ennakkoa 2/3 v:n 1961 nettokustannuksista hoitosijaa kohti eli n. 5.3 mmk sekä lisäksi vuosineljänneksittäin ennakkoa 600 mk hoitopäivältä. Kun talousarvioon tarkoitusta varten merkitty määräraha ei riittäisi tarkoitukseen, oikeutti kaupunginvaltuusto sairaalalautakunnan ylittämään mainittua määrärahaa 5 mmk:lla (23.5. 394 §).

Allergiatutkimussäätiön sairaala. Kaupunginvaltuusto päätti, hyväksyen kaupunginhallituksen toimenpiteen 30 mmk:n kokonaismäärään nousevien kahden lainaerän suorittamisesta Allergiatutkimussäätiölle, oikeuttaa kaupunginhallituksen ylittämään v:n 1961 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan kuuluvia kaupunginhallituksen käyttövaroja em. määrällä (10.1. 43 §).

Kaupungin ja Allergiatutkimussäätiön kesken v. 1955 tehdyn sopimuksen perusteella oli säätiön rakentamasta uudesta sairaalasta varattu helsinkiläisiä potilaita

1. Kaupunginvaltuusto

varten 30 hoitopaikkaa, joista kaupunki oli sitoutunut suorittamaan neljännesvuosittain hoitopäivämaksujen ennakkoa 3 mmk. Tämä ennako samoin kuin varsinaiset hoitopäivämaksutkin oli sidottu elinkustannusindeksiin. Sairaalan toiminta aloitettiin kertomusvuonna 1.10. ja elinkustannusindeksi oli sopimuksentekovuodesta 1.7.1962 mennessä noussut 51 %, joten sairaalalle suoritettava ennako, jota ei ollut varattu kertomusvuoden talousarvioon, oli 4.5 mmk. Kaupunginvaltuusto myönsi tarkoitukseen yleisistä käyttövaroistaan mainitun summan (14.11. 793 §).

Vt Katajavuori ym. olivat v. 1959 tehneet aloitteen, jossa mm. huomautettiin, että kaupungin aikanaan tekemä sopimus paikkojen varaamisesta Allergiasairaalaan sanottiin sairaalalautakunnan esityksestä irti 1.11.1958 lukien. Helsingiläisten potilaiden poliklinikkakäynnit olivat v. 1952 tapahtuneesta 2 882 käynnistä nousseet v:een 1958 mennessä 13 308 käyntiin vuodessa. Potilaista oli 58 % ruumiillisen työn tekijöitä ja alempia virkamiehiä, 13.5 % ylempiä virkamiehiä sekä 28.5 % vapaan ammatin harjoittajia, maataloustyöntekijöitä ym. Poliklinikkapotilailla esiintyy usein vaikeita allergisia tiloja ja he ovat välttämättömän sairaalahoidon tarpeessa. Maksuvaikeuksien vuoksi heidät kuitenkin on ohjattava kaupungin sairaaloihin, joissa ei ole tarvittavia erikoisosastoja ja joissa lisäksi vallitsee suuri paikkapula. Aloitteentekijät pitivät epäoikeudenmukaisena sitä, että sopimuksen lakkauttamisella allergisia tauteja sairastavat helsinkiläiset potilaat asetettiin huonompaan asemaan kuin muut. Samalla he olivat ehdottaneet, että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta tutkimaan, mitä mahdollisuuksia kaupungilla olisi edelleen varata paikkoja Allergiatutkimussäätiön sairaalasta ja millä ehdoilla kaupunkilaiset voisivat käyttää ko. sairaalan poliklinikkaa samoin kustannuksin kuin muita kaupungin poliklinikoita. Sairaalalautakunta oli v. 1960 antamassaan lausunnossa ehdottanut 6 hoitopaikan varaamista uudesta suunnitellusta sairaalasta samanlaisen sopimuksen mukaisesti, jollaisen kaupunki v. 1957 oli tehnyt Helsingin Lastenlinnan käytöstä. Kaupunginhallitus oli huomauttanut, että säätiön kanssa oli neuvoteltu v. 1955 tehdyn sopimuksen muuttamisesta ja aikaisemmin varatun hoitopaikkaluvun alentamisesta. Neuvottelut eivät kuitenkaan olleet johtaneet tulokseen. V:n 1961 lopulla tehtiin ehdotus uuden Allergiasairaalan muodostamisesta kuntainliiton pohjalla toimivaksi sairaalaksi, jolloin myös kaupungin hoitopaikkaluku tulisi ratkaistavaksi. Näin ollen kaupunginhallitus katsoi, ettei aloitteen tulisi antaa aiheutta toimenpiteisiin. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (10.1. 45 §).

Kananmunien ja munaruokien lisäämistä kouluissa, sairaaloissa ym. tarkoittavassa aloitteessaan vt Ehrnrooth ym. kiinnittivät huomiota siihen, että munien kulutus maassamme oli varsin vähäistä. Kun esim. Ruotsissa kulutettiin 240 munaa vuosittain henkeä kohti, oli meillä vastaava luku vain 113. Jo pienikin munien kulutuksen lisäys ratkaisisi sen ylijäämäpulman, joka parhaillaan vallitsi. Kaupungin sairaaloissa käytettiin 3/4 munaa henkeä kohti päivittäin, Koskelan sairaskodissa tämä määrä oli vain 1/5 ja Kustaankartanon vanhainkodissa vastaavasti 1/10 munaa päivittäin. Tähän viitaten aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin antamaan sellaiset ohjeet sairaala- ja huoltovirastolle, että munien käyttöä laitoksissa lisättäisiin tuntuvasti. Huoltolautakunnan taholta oli huomautettu, että kananmunien käyttö ruoan valmistuksessa oli pyritty sovittamaan ravinnon monipuolisuuden, terveellisuuden ja taloudellisuuden vaatimiin puitteisiin. Samalla

todettiin, että munien käyttö ei kuitenkaan enää ole ollut niin vähäistä kuin aloitteessa mainittiin. Koskelan sairaskodin ylilääkärin mielestä ainoa yleispätevä ohje, mikä voitiin antaa asiassa oli se, että oikeinta on nauttia laadullisesti mahdollisimman monipuolista ravintoa rajoittaen sen määrää ja siten välttyen liikalihavuuden aiheuttamista terveydellisistä vaaroista. Suoritettujen ravinto-opillisten laskelmien perusteella oli tultu siihen tulokseen, että täysiarvoista valkuaista voitiin saada eräistä muista ruoka-aineista, esim. silakasta huomattavasti edullisemmalla hinnalla kuin kananmunista. Huomioon ottaen myös kananmunien vaikutuksen vanhojen henkilöiden veren kolesterolipitoisuutta kohottavana tekijänä oli pidetty sopivimpana käyttää runsaammin muita valkuaislähteitä kuin kananmunia. Tervalammen työlaitoksessa oli oma-aloitteisesti lisätty kananmunien käyttöä vientivaikkeuksien yhteydessä tapahtuneen hintojen laskun aikana. Kansakoulujen johtokunnat yhtyivät aloitteessa tehtyyn ehdotukseen. Elintarvikekeskus ilmoitti, että se ei voinut sisällyttää kouluruokaan kananmunia lähinnä käytännöllisistä syistä: kuljetus- ym. vaikeuksien takia. Kaupunginlääkäri katsoi, ettei ollut syytä hallinnollisin päätöksin puuttua kaupungin laitoksissa tapahtuvan muonituksen yksityiskohtaiseen järjestykseen, koska siitä saattoi olla enemmän haittaa kuin hyötyä mahdollisimman monipuolisen ruokavalion järjestämiselle kaupungin talouden kannalta edullisella tavalla. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä selostetut lausunnot riittäviksi selvityksiksi aloitteen johdosta (23.5. 398 §, 31.10. 764 §).

Yksityisissä sairaanhoitolaitoksissa hoidettavien helsinkiläisten kroonikkopotilaiden määrän selvittämistä ja hoitopäivämaksujen yhtenäistämistä koskeva vt Paasivuoren aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (19.9. 664 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, että *kaupunki liittyy International Hospital Federation -nimisen sairaalaliiton jäseneksi* (23.5. 380 §).

4. Sosiaaliset tehtävät

Huoltotointa koskevat asiat

Sosiaaliohjesäännön ja huoltolautakunnan alaisten laitosten ohjesäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen ehdottamat muutokset v. 1951 hyväksytyyn ja vahvistettuun sosiaaliohjesääntöön sekä kaupunginhallituksen samoin ehdottamat muutokset ko. vuonna hyväksytyyn ja vahvistettuun huoltolautakunnan alaisten laitosten ohjesääntöön. Sosiaaliministeriö vahvisti 24.4. mainitut ohjesäännöt (7.3. 174 §, 23.5. 361 §, kunn.as.kok. n:o 57, 58).

Vanhustenhuoltolaitosten hoitotaksan vahvistaminen ns. itse maksavien hoidokkien osalta. Merkittiin tiedoksi, että lääninhallitus oli 29.11.1961 vahvistanut kaupunginvaltuuston päätöksen, joka koski ns. itse maksavien hoidokkien hoitopäivämaksun määräämistä 600 mk:ksi hoitovuorokaudelta kuitenkin siten, että henkilön, jota on hoidettu huoltolautakunnan alaisessa vanhustenhuoltolaitoksessa tai kaupungin sairaalassa välittömästi ennen sanotuille sairastosastoille siirtämistä, hoitomaksu on laitos- tai sairaanhoidon alkamisesta laskettavien 30 hoitopäivän jälkeiseltä ajalta 450 mk hoitovuorokaudelta (10.1. 18 §).

Huoltovirastoon päätettiin 1.1.1963 lukien perustaa seuraavat uudet virat (palkkaluokka merkitty sulkuihin viran nimikkeen jälkeen): toimistoiesimiehen virka (19),